

شرح جامع

مبانی نظری معماری

«هنر»

(طراحی شهری - مهندسی معماری - معماری منظر - مهندسی معماری اسلامی -
مطالعات معماری ایران - بازسازی پس از سانحه - معماری داخلی)

مولفان: محسن اسماعیلی - مرجان علی‌یاری



سرشناسه	: اسماعیلی، محسن، ۱۳۶۳ -
عنوان و نام پدیدآور	: شرح جامع مبانی نظری معماری "هنر" (طراحی شهری- مهندسی معماری- معماری منظر- مهندسی معماری اسلامی- مطالعات معماری ایران ...)/مولفان محسن اسماعیلی، مرجان علی یاری.
وضعیت ویراست	: [ویراست ۲].
مشخصات نشر	: تهران: ارشد، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	: ۴۷۹ ص: ۲۹×۲۲ س.م.
شابک	: 978-600-115-904-6
وضعیت فهرست نویسی	: فیپا
یادداشت	: ویراست قبلی کتاب حاضر [۴۶۲] ص. می باشد.
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: شهرسازی -- راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	: City planning -- Study and teaching (Higher
موضوع	: شهرسازی -- آزمون ها و تمرین ها (عالی)
موضوع	: City planning -- Examinations, questions, etc. (Higher
شناسه افزوده	: علی یاری، مرجان، ۱۳۶۱ -
رده بندی کنگره	: HT۵/۱۶۵/الف۵ش۴۵ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی	: ۳۰۷/۱۲۱۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۵۵۸۳۶۴۲

انتشارات ارشد

نام کتاب	: شرح جامع مبانی نظری معماری
مولفان	: محسن اسماعیلی - مرجان علی یاری
حروفچینی و صفحه آرای	: واحد تایپ و صفحه آرای انتشارات ارشد
نوبت چاپ	: اول ۱۳۹۷، ویرایش دوم
تیراژ	: ۲۵۰ نسخه
قیمت	: ۸۰.۰۰۰ تومان
شماره استاندارد بین المللی کتاب (شابک):	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۵-۹۰۴-۶

International Standard Book Number(ISBN): 978-600-115-904-6

مرکز پخش: میدان انقلاب - خیابان وحیدنظری - بین خیابان دوازده فروردین و منیری جاوید - پلاک ۱۳۰ - طبقه اول - واحد ۲ ۶۶۹۷۹۲۳۴-۶۶۹۷۹۲۲۷

www.arshadbook.com

هرگونه کپی برداری از سبک و سیاق و یا تکثیر کل یا قسمتی از کتاب های انتشارات ارشد ممنوع بوده و متخلف براساس قانون دفاع از حقوق مولفین و مصنفین تمت پیگرد شدید قانونی قرار فواهد گرفت. وامد مقوقی انتشارات ارشد: ۶۶۹۷۹۲۳۴-۶۶۹۷۹۲۲۷

پیشگفتار مولف

گردآوری و تألیف مجموعه پیش رو حاصل بیش از چهار سال تلاش مستمر بوده که آغاز آن به دوران مطالعاتی کنکور کارشناسی ارشد نگارندگان (۱۳۸۵) و اتمام آن به سال ۸۹ باز می‌گردد. در حقیقت کتاب پیش رو مجموعه تکامل یافته‌ی جزواتی است که نگارندگان در طول ۳ سال تدریس در مؤسسات آمادگی آزمون کارشناسی ارشد تدوین نموده و حاوی مطالبی است که هر ساله با بررسی و ارزشیابی سوالات آزمون سراسری و بازخوردهای ناشی از آن بازنگری و به روز رسانی شده است.

بدون تردید مجموعه پیش رو به هیچ روی از سوی نگارندگان به عنوان یک مرجع علمی و رسمی تلقی نمی‌گردد؛ بدین جهت نگارندگان تلاش نموده تا از طریق ارجاء نویسی در داخل متن هدایتگر دانشجویان شهرسازی، معماری داوطلبین کارشناسی ارشد و سایر استفاده کنندگان اعم از داوطلبین آزمون دکتری باشد. مآخذ استفاده شده در این مجموعه مشتمل بر منابع اصلی کنکور کارشناسی ارشد در ۱۰ سال گذشته و منابع مرتبط با ادبیات جهانی معاصر در رشته‌ی طراحی شهری و معماری بوده که در سالیان گذشته در طرح سوالات بدان توجه ویژه‌ای شده است.

علاوه بر این انگیزه‌ی اصلی نگارندگان در تدوین این مجموعه فراغت خاطر دانشجویانی است که در طول سالیان گذشته همواره در حسرت منبعی جامع، کامل و مستند بوده و همواره از مطالعه منابع نخ نما و تاریخ مصرف گذشته موجود در بازار ابراز گلایه می‌کرده‌اند.

در پایان به جاست که مراتب تقدیر و احترام خود را به مدیریت محترم مؤسسه انتشاراتی ارشد و سایر دست‌اندرکاران مؤسسه به جهت فراهم آوردن فرصت انتشار این مجموعه تقدیم نماییم و از تلاش‌ها و کمک‌های فکری دوستان عزیزم حمیدرضا ابراهیم خانی، علی خادم رضا و سرکار خانم بابکری نهایت تشکر و قدردانی را دارم.

با سپاس

محسن اسماعیلی - مرجان علی‌یاری

فهرست مطالب

صفحه

۳	پیشگفتار ناشر
۴	پیشگفتار مؤلف
	فصل اول: سیر اندیشه‌های شهرسازی و نظریات ساخت شهر
۱۳	مقدمه
۱۳	۱-۳- اصطلاحات پایه در متدولوژی (روش شناسی) شهرسازی
۱۶	۲-۳- تبیین سه مفهوم: سنت گرایي، مدرنیسم و پست مدرنیسم
۱۸	۳-۳- سیری در اندیشه‌های شهرسازی از آرمان تا واقعیت
۲۳	نقد شهر صنعتی در قرن ۱۹
۲۳	پیش شهرسازی
۲۶	اندیشمندان نحله فکری پیش شهرسازی ترقی گرا یا آرمانگرا (سوسیالیست‌های تخیلی)
۳۸	اندیشمندان نحله فکری پیش شهرسازی فرهنگ گرا:
۴۰	نقد بی‌الگوی مارکس و انگلس (گرایش به تحولات انقلابی)
۴۴	شهرسازی - ستیزی آمریکایی (پیش شهرسازی طبیعت گرا)
۴۴	اقدامات عملی در عصر پیش شهر سازان
۵۱	شهرسازی
۷۲	برخی مکاتب معماری مدرن (قبادیان: ۸۴-۳۰)
۷۳	الگوی شهرسازی فرهنگ گرا
۷۴	اندیشمندان نحله شهرسازی فرهنگ گرا:
۸۲	شهرسازی طبیعت گرا
۸۳	اندیشمند نحله فکری طبیعت گرا
۸۷	الف) سرزمین فن (TECHNOTOPIA)
۹۲	ب) شهر انسانی برای یک آمایش انسانی
۱۰۵	تئوری شکل شهر
۱۰۷	سایر مکاتب
۱۱۳	مکتب فلسفه شهر
۱۱۵	مکتب فرامدرنیسم (پست مدرن)
۱۲۲	مکتب ساختارگرایی

۱۲۴	به سوی تمامیت (کلیت واحد) تئوری جدید طراحی شهری
۱۲۶	مکتب نوخردگرایی (نوسنت گرایی - NEO TRADITIONALISM)
۱۲۷	سایر نظریه های پست مدرن
۱۳۳	شهرسازی و توسعه پایدار
۱۴۵	تحولات شهرسازی براساس سه گانه تا فلر:
۱۴۷	خلاصه فصل

فصل دوم: نظریات ساخت شهر

۱۶۱	نظریه مرتبط با اکولوژی شهری (شیعه ۱۳۷۹، شکویی ۱۳۸۳)
۱۶۱	۲- ساخت قطاعی شهر: (نظریه همرویت)
۱۶۲	۳- ساخت ستاره ای شکل
۱۶۳	۴- ساخت چند هسته ای (نظریه ادوارد اولمن و چانسی هاریس)
۱۶۴	۵- ساخت عمومی شهرها
۱۶۴	۶- ساخت طبیعی شهرها
۱۶۵	۷- ساخت خطی یا کریدوری
۱۶۵	۸- نظریه ساخت منطقه واحد مسکونی
۱۶۵	۹- نظریه کاربری فضای شهری
۱۶۶	۱۰- نظریه ساخت اکولوژیک شهر
۱۶۶	۱۱- نظریه کیفیت رشد و تکامل شهر
۱۶۸	نقشها و وظایف شهری
۱۶۸	طرح های مختلف توسعه شهری
۱۷۶	تعریف و انواع شکل شهر (بحرینی ۱۳۸۳)
۱۸۵	ج) طبقه بندی فضاهای باز
۱۸۶	خلاصه فصل

فصل سوم: طراحی شهری و فلسفه وجودی آن

۲۰۳	فلسفه وجودی طراحی شهری و مرور تاریخی آن
۲۰۵	تعاریف طراحی شهری
۲۱۱	اجزاء تشکیل دهنده طراحی شهری
۲۱۲	شکل شهر به عنوان رکن اساسی طراحی شهری
۲۱۵	فرایند طراحی شهری
۲۱۷	عوامل موثر در طراحی شهری

فصل چهارم: تعریف طراحی شهری

۲۱۸	روش های ارائه تعریف طراحی شهری
۲۱۹	علل شکل گیری طراحی شهری (زمینه ظهور و رواج رشته طراحی شهری)

۲۱۹	علل ظهور، گسترش و تداوم رشته طراحی شهری
۲۲۰	تعاریف متقدمان از طراحی شهری (بخشی و جزء گرایانه)
۲۲۲	خصیصه های بنیادین طراحی شهری
۲۲۹	تعاریف متأخران از طراحی شهری (جامع و کل گرا)
۲۳۲	آموزش طراحی شهری، دانش و مهارت های اساسی
۲۳۲	ظهور دوره های آموزشی طراحی شهری
۲۳۳	محتوای آموزش دوره های طراحی شهری
۲۳۴	تنوع دوره های آموزشی طراحی شهری

فصل پنجم: از تولد تا بلوغ طراحی شهری

۲۳۶	«شبهات خانوادگی» میان تعاریف طراحی شهری
۲۳۷	سیر تکامل مفهوم طراحی شهری
۲۳۷	مرحله اول: دوران جنینی طراحی شهری
۲۳۸	مرحله دوم: دوران نوزادی طراحی شهری
۲۳۹	مرحله سوم: دوران کودکی طراحی شهری
۲۳۹	مرحله چهارم " دوران نوجوانی طراحی شهری
۲۴۱	مرحله پنجم: دوران بلوغ طراحی شهری
۲۴۱	دستاوردهای تکامل رویه ای طراحی شهری
۲۴۳	دستاوردهای تکامل ماهوی طراحی شهری

فصل ششم: مولفه های سازنده کیفیت طراحی شهری

۲۴۵	حالت وجودی کیفیت طراحی شهری
۲۴۶	مرور ادبیات موضوع
۲۵۳	چارچوب های نظری برای تبیین مؤلفه های کیفیت طراحی شهری

فصل هفتم: تئوری های طراحی شهری

۲۵۷	تحلیل گونه شناختی تئوری ها
۲۵۸	مفهوم تئوری طراحی شهری
۲۵۸	سودمندی «تئوری» - سودمندی «تئوری تئوری ها»
۲۵۹	رویکردهای مختلف به گونه شناسی تئوری های طراحی شهری
۲۶۷	نتیجه گیری

فصل هشتم: انواع اسناد هدایت طراحی شهری

۲۶۸	چارچوب طراحی شهری
۲۶۹	دستور کارهای توسعه و ساختوساز
۲۶۹	طرحهای جامع سه بعدی

۲۷۱	وضعیت قانونی اسناد
۲۷۱	کد طراحی
۲۷۲	سنجش وضعیت سایت و بستر قرارگیری آن
۲۷۲	اهداف طراحی شهری

فصل نهم: نقد چارچوب نظری مدرنیسم به عنوان خاستگاه طراحی شهری

۲۷۴	نقد جنبش مدرن
۲۷۶	مراحل نقد جنبش مدرن
۲۷۶	تکنولوژی و تاثیرات آن در معماری
۲۷۷	نهضت‌های موثر در پیدایش مدرنیسم در معماری
۲۷۷	نهضت‌های هنری و معماری موثر در گرایش‌های امروز
۲۸۰	نقش مدارس معماری در تجلی و رواج مدرنیسم

فصل دهم: معماری معاصر غرب

۲۸۵	مدرنیته
۲۸۸	معماری مدرن اولیه
۲۹۲	معماری مدرن متعالی
۲۹۸	معماری مدرن متأخر
۳۰۰	پست مدرنیته
۳۰۱	معماری پست مدرن
۳۰۳	معماری های - تک و اکو- تک
۳۰۶	معماری نئوکلاسیک
۳۰۷	معماری دیکنستر اکشن
۳۱۱	معماری پیدایش کیهانی - غیر خطی
۳۱۳	سایبرنتیک و فضای سایر CYBERNETIC & CYBER SPACE
۳۱۳	معماری روباتیک ROBO TECH
۳۱۴	ساختار گرایی

فصل یازدهم: ادراک

۳۲۵	موضوع ادراک
۳۲۶	ادراک اشیاء
۳۲۷	حواس انسان
۳۲۸	الف) حواس با فاصله
۳۲۹	ب) حواس بلافاصله
۳۳۰	پدیده های ادراکی

فصل دوازدهم: نیاز، فعالیت و رفتار

۳۳۷	نیازها
۳۳۸	نیازهای جسمانی/زیستی
۳۴۰	فعالیت
۳۴۱	ویژگیهای عمومی فعالیت
۳۴۲	عوامل موثر بر ارتقاء ویژگیهای فعالیت
۳۴۳	رفتار
۳۴۴	ویژگی های رفتار
۳۴۵	توجه به رفتارها یا استانداردها؟

فصل سیزدهم: فضای شهری

۳۴۶	مفهوم فضای شهری
۳۴۸	فضاهای شهری
۳۴۹	انواع فضاهایی شهری
۳۵۴	مولفه های محیط و فضای شهری

فصل چهاردهم: کیفیت

۳۵۸	کیفیت های فضایی
۳۵۸	۱- کیفیت های عنصر
۳۵۸	۲- کیفیت های بین عناصر در سازمان فضایی
۳۵۹	۳- کیفیت رابطه عنصر خاص با دیگر عناصر (نقش و زمینه)
۳۶۰	۴- کیفیت های ناشی از میزان سازگاری بین مولفه ها
۳۶۱	برداشت بدنه ها و نماهای شهری

فصل پانزدهم: حمل و نقل شهری

۳۷۱	سیستم حمل و نقل
۳۷۲	شبکه ارتباطی و تاسیسات ترافیکی (محمل)
۳۷۳	وسیله سفر (حامل)
۳۷۳	محموله (انسان و کالا)
۳۷۳	مدیریت و تکنولوژی (TRAFFIC MANAGEMENT)
۳۷۳	برنامه ریزی ترافیک شهری
۳۷۴	تقاضای حمل و نقل شهری
۳۷۶	تعاریف و اصطلاحات رایج در حمل و نقل
۳۷۸	شبکه دسترسی
۳۸۰	سلسله مراتب شبکه ارتباطی از نظر وظیفه و اهمیت

۳۸۲	شبکه حلقوی یا رینگ سیستم.....
۳۹۶	تقاطع.....
۴۰۶	آلودگی صوتی.....
۴۰۹	انواع سیستم‌های حمل و نقل عمومی درون شهری.....
۴۱۳	انتخاب سیستم حمل و نقل عمومی.....
۴۱۶	فضا و سیمای خیابان.....
۴۱۹	خلاصه فصل.....

فصل شانزدهم: محیط زیست، توسعه پایدار و مدیریت بحران در شهرسازی

۴۲۱	۱-۶- تقسیم‌بندی مقوله‌های زیست محیطی.....
۴۲۵	۲-۶- اکولوژی.....
۴۳۲	۳-۶- ضرورت مطالعه و محیط زیست.....
۴۳۳	۴-۶- جایگاه محیط زیست در چارچوب برنامه‌ریزی ملی و آمایش سرزمین.....
۴۳۶	۵-۶- جایگاه محیط زیست در برنامه‌ریزی منطقه‌ای.....
۴۴۲	۶-۶- جایگاه محیط زیست در برنامه‌ریزی و طراحی شهری.....
۴۴۵	۷-۶- توسعه پایدار شهری.....
۴۴۸	۸-۶- شهر سالم.....
۴۴۹	۸-۶- مدیریت بحران.....
۴۵۳	خلاصه فصل.....
۴۶۲	سؤالات مبانی نظری معماری و طراحی شهری آزاد سال ۱۳۸۹.....
۴۶۴	سؤالات مبانی نظری معماری سراسری سال ۱۳۹۰.....
۴۶۸	پاسخنامه مبانی نظری معماری سراسری سال ۱۳۹۰.....
۴۶۹	سؤالات مبانی نظری معماری سراسری سال ۱۳۹۱.....
۴۷۲	پاسخنامه مبانی نظری معماری سراسری سال ۱۳۹۱.....
۴۷۳	سؤالات مبانی نظری معماری سراسری سال ۱۳۹۲.....
۴۷۶	پاسخنامه مبانی نظری معماری سراسری سال ۱۳۹۲.....